

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Kossuth-tér hová a lapszellemi részét illető közlemények küldendők.

Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér

Főszerkesztő:

Benka Gyula.

Főmunkatárs:

Zlinszky István

KIADÓHIVATAL:

Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők.

Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

Fogadalmaink.

A bölcsesség kezdete az önismeret. Bizonyos azonban, hogy magunkat megismerni a legnehezebb feladat. Annyira elvakít bennünket az önszeretet, hogy amint a szálló-ige mondja: „Más szemében a szálkát észre vesszük, magunkéba a gerendát feledjük“ Kiméletlen a legtöbb ember mások megítélésében, míg maga iránt igazságtalanul elfogult és részrehajló. Ezen erkölcsi tökéletlenségünkön pedig magunkra alkalmazott józan önbírálat hamarosan és biztosan segethetne.

Gondoljunk csak elhatározásainkra, ígéreteinkre, magunkba vagy mások előtt tett fogadalmainkra. Pirulva kell bevallanunk, hogy legtöbbször az erőseknek látszók is gyengék. Ez olyan általános gyarlósága az embernek, melytől csak kevesen szabadulhatnak meg.

Emlékezzünk csak gyermekkorunkra. Mi mindent ígértünk jó anyáknak, az igyekezetnek, javulásnak, józan magaviseletnek mitéle fogadalmi keletkeztek bennünk s hányszor maradtunk ezek beváltásával adósok.

Emlékezzék csak vissza mindenki ifju korára. Mennyi szent elhatározás, mennyi komoly ígért, hány lelkes foglalkozás lobbant fel öntudatunkban, hogy aztán e fakadó virágok elsorvadjanak. Vagy később a férfi korban, hány lekötözött ígértünk csaknem esküszzerű fogadásunk vált teljesíthetlenné, mert részint gyengeségünk, részint sokszor előre nem is sejtethető körülmények fölmerülése oly nehézségeket támasztott, melyekkel megküzdeni nem birtunk, vagy utóbb megváltozott fel-fogásunk miatt, nem is akartunk.

A házasságra lépők, a szeretetnek a hűségnek, milyen fogadalmival kezdik azt a boldogságot ígért életszövetséget, mely sokszor annyi csalódásra, félreértésre vezet s annyira lefokozza az eskü alatt tett ígértetek és fogadások értékét.

Mennyit tervez a gazdálkodó, hogy osztja be munkáját, milyen okos számítás alapján óhajtja fokozni vagyoni jólétét, milyen elhatározások, fogadások keletkeznek benne s hányszor kénytelen terveitől elállani, midőn azokat valósihatlanoknak találja. Az apa, az anya, a család sokszor hogyan foglalkozik, hogy gyermekéből mit nevel s aztán jó a nagy gazda, az élet s tervezgetéseiket, fogadalmait halomra dönti.

Azután gondoljunk csak azokra, kiket a közbizalom magasra emel, nagy hatáskörű hivatalos állásokba helyez és hallgassuk meg programmszerű beszédeiket s jusson eszünkbe, hogy ők is gyarló emberek.

Világért se akarom soraimmal a gyenge jellemek erkölestelen léhaságát igazolni. Nagyon is tudom, hogy épen vezető szerepre hivatott jelesek életében az alkudozást nem ismerő elvűség a közérdekű célok szolgálatában álló, következetes munkásság képviseli azt a jellembeli tökéletességet, melyet a bizalommal reájuk tekintő világ tőlük követel és megvár.

Azt hiszem azonban, hogy kevesebb lenne az ideges türelmetlenség, megenyhülne a kiméletlen és becsmlő bírálat, magán és közéletünkben, ha alaposabb önismeret mellett gyakran gondolnánk önmagunkra s megemlékeznénk arról az általános emberi gyarlóságról, mely kicsinyek és nagyok

életében sokszor annyira szétválasztja a szándékot — cselekedettől, az elhatározást — annak valósiításától s a fogadkozást — annak betöltésétől.

Hiszem, hogy magánéletünkben, a családban, a községben s a társadalmi szervezet minden köreiben, a mostani lázas elégedetlenség, sértegető gyanusítás s kiméletlen türelmetlenség lelohadna s ezek helyét a békeszeretet, jóakaratu várakozás és bizni tudó türelmesség foglalná el, ha legtöbbször személyes gyarlóságaik szemüvegén át néznék a fejlődő világot s ítélnék meg azokat, kiket ma becsmlélni, gyanusítani, kicsinyelni s kárhoztatni annyira hajlandók.

Gondolatok, másokban is gondolatokat ébresztenek. Szerencsésnek vallanám magam, ha itt közölt gondolataim olvasóimban is hasonló gondolkodást váltanának ki.

Benka Gyula.

Vármegyei közgyűlés.

Vasárnap küldte szét Békésmegye alispánja a meghívót a február 24-iki megyegyűlésre, amikor is ismét élénk lesz a gyulai megyeház nagy terme. A kiadott tárgysorozat első pontja az alispán jelentése a vármegye közállapotairól, amelynek egyes érdekesebb részleteit a következőkben ismertetjük:

1907. december 1-től 1908. február 1-ig terjedő idő alatt ragályos betegségben 1425 egyén betegedett meg a megyében, kik közül 118 meghalt, míg a mult év ugyanezen szakában 540 megbetegedés és 67 halálozás fordult elő. A betegségek közül a kanyaró grasszált legerősebben, amennyiben 1168 kanyaró beteg volt, kik közül 62 halt el. A leginkább fertőzött községek: Békéscsaba, Kétegyháza, Békésszentandrás,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszertárakban. — Ára övegentől 4.— koros.

Szarvas, Kondoros, Szeghalom. A kórházban a múlt év folyamán 5299 beteget ápoltak. A műtétek száma 1403 volt.

Közbiztonság dolgában Szarvasnak jutott a kétes dicsőség, hogy a jelentés kiemeli, mint a tolvajok eldorádóját. Megemlíti a jelentés a képviselőtestületnek azon határozatát, amely a csendőrség szaporítása, illetve a közrendészet fenntartására alkalmazása iránt a belügyminiszterhez kérvény benyújtását határozta el, de megemlíti azt is, hogy e kérvény az alispán tudomása szerint még be nem küldetett. Igazán kíváncsiak vagyunk, hogy mit vár az eljáróság, ha tény az, hogy a kérvény még mindig nem küldetett be, holott a határozat már vagy három hónappal ezelőtt hozatott.

A közgazdaság keretében a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, háziipar és állattenyésztésről közöl adatokat a jelentés.

A kivándorlók száma fogyott. Összesen 76 darab utlevél adatott ki december 6-tól február 9-ig, míg tavaly ugyanezen időben 282 darab utlevelet adtak ki. Szarvason 1, Békésszentandrás 2 utlevelet vettek. Az 1907. év folyamán összesen 1425 utlevél adatott ki a megye területén, míg az 1906 évben 1298 utlevelet adott ki az alispán.

Az ideai utépítési programnak benünket érdeklő része az, amely a szarvas-szentesi, valamint a gyoma—endrőd—szarvasi törvényhatósági utak műszaki felvételének befejeztét jelenti és márciusra jelzi az összes előzetes műszaki műveletek feldolgozásának elkészültét, amikor is az utak építéséhez lehet majd kezdeni.

Megemlíti még az alispáni jelentés a Baán Zoltán sikkasztását is és azt, hogy annak folyamánként Salacz József és Jeszenszky Frigyes szarvasi községi jegyzők ellen, kiknek a szabályrendelet szerint kizárólagos joguk volt a beérkezett pénzek átvétele s kik ennél fogva a pénzek átvételét és a pénzes akták elintézését saját felelősségükre ruházták át Baánra és ezért va-

gyonilag felelősek, — a fegyelmi eljárást elrendelte.

Végül bejelenti az alispán, hogy a szükséges beruházások fedezésére a jövő évtől az eddigi 1 százalék megyei pótdát 1 és fél százalékra kell emelni, mert a kiadásokra a mostani adóbevétel nem nyújt fedezetet.

A közgyűlésnek további jelentősebb tárgyai a következők lesznek:

Szalai József lemondásával megüresedett egy hely a közigazgatási bizottságban, amely betöltendő. Mint már múlt számunkban irtuk, ezen helyre Haviár Dániel szarvasi országyűlési képviselő az eddig egyetlen jelölt, kinek megválasztása érdekében a szarvasi járás összes községeiből köriratot bocsátottak ki a törvényhatósági bizottság tagjaihoz.

Szarvas községnek az előfogatásról alkotott szabályrendelete. — Viczian Mátyás felebbezése a szarvasi képviselőtestületnek az anyakönyvi díjak kiadását megtagadó határozata ellen.

Mint értesülünk különben, a tárgysorozatban felsoroltakon kívül még több tárgyat fognak a közgyűlés elé terjeszteni, melyeket a póttárgysorozatba vesznek fel.

Képviselői közgyűlés.

Szarvas község képviselőtestülete f. évi február hó 17-én tartott rendkívüli közgyűlésén az alábbi ügyeket tárgyalta le.

Tudomásul vette az alispán 1806/908. sz. véghatározatát a Baán ügyben elrendelt fegyelmi vizsgálat tárgyában.

Tudomásul vette továbbá a községi szervezési és fizetési szabályren-

deletek jóváhagyása tárgyában hozott törvényhatósági bizottsági határozatokat. Ugyiszintén a Jordán Miklós bolgár kertésszel kötött szerződést jóváhagyó határozatot, végül a községi ménápolói állás megszüntetése s helyette egy kocsis felfogadása tárgyában hozott törvényhatósági határozatot.

Simon János és társai kérvényét, melyben a Félzigét és Hatház utcán járda építését kérik, elutasította, mert nem látja indokoltnak, hogy az eljáróság által egyidejűleg előterjesztett kövezési tervtől eltérőleg egyes szakaszok köveztesse ki.

Elhatározta egyidejűleg a képviselőtestület, hogy 5440 méternyi járdát létesít ez évben a közmunka pénztár költségvetésében felvett összegből.

A múlt évben fedezetlenül maradt 743 kor. 27 fillér kovácsszámla ezuttal sem utalványoztatott ki, de a számla újbóli felülvizsgálata céljából egy bizottság küldetett ki.

A gróf Csáky-utcai aszfaltozás ügyében a képviselőtestület egyhangu határozata folytán felkéri az alispánt, hogy ezen ügyet a legközelebb tartandó törvényhatósági ülés póttárgysorozatába felvenni sziveskedjék.

Kiskoru Blaskó Pál illetősége a tanács javaslata alapján elfogadtatott.

Hellebrandt Péter felebbezése elutasított, mert a már korábban megszavazott 6 korona havi segélye a múlt évben lett havi 15 koronára fel-emelve.

Békésvármegye közigazgatási bizottságának 25—908. kb. sz. végha-

TÁRCA.

Le sem tudunk . . .

*Le sem tudunk egymásról mondani,
És nem is egyesülhetünk.*

*Egyé fonódnak lelkünk vágyai,
De kettéválaszt végzetünk.*

Hiába minden! Szívünk küaködésén

A sors pajkos gyermek gyanánt kacag,

Tetszik neki ez óriás vívódás,

Melyben szívünk elvérzik s megszakad.

— i.

Sose halunk meg!

Írta: **Géczy István.**

Szombat éjjel van. — Természetes tehát, hogy a füstös alacsony lebujsz tömve van emberekkel. Kérges kezű munkások isszák el egy heti keresményüket, hogy aztán a következő héten legyen okuk átkozni a munkaadók kizsákmányolását. — Az egyik asztalnál, szemben az ajtóval különösen hangos a társaság. Az asztal tele van boros és pálinkás üvegekkel; olyik egészen üres, olyik pedig még meg sincs kezdve. Egy el-

ázott ember kidülledt szemekkel, borgőzös szájjal orditozva magyaráz a társainak. Én mondom nektek, hogy legnagyobb nyűgünk az asszony, meg a sok gyerek, ha az asszon nem volna, vígan élhetnők a világunkat; az is huncut, aki az asszonyt kitanálta. . . !

Mér vettél hát magad mellé asszonyt, ha úgy nem kívánod látni még a fajtáját se? kérdezi a mellette ülő, akinek a szeméin még látszik, hogy némiképpen ura az eszének. Mér? Hát azért, hogy legyen valaki, aki mossa az ingemet, ha piszkos lesz, megfőzze az ebédemet, ha megéhezek. Igyunk cimborák! E percben kinyílt az utcaajtó és a küszöbön megjelent egy csapat fázó asszony. A szobából kitóduló meleg pára megfagyva, mint millió gyémántsepp röpködött a levegőben, glóriát képezve az asszony feje fölött, aki mintául szolgálhatott volna a szenvedő Madonna szobrához. Lassu vontatott lépésekkel, mint aki nehezen bírja cipelni az élet terhét, közeledett az asztalhoz. Fázós, félős hangon szolt oda a lármás mulatóhoz, aki ép e pillanatban emelte magasra a teli boros üveget: János, elmúlt éjfél, gyere haza várnak a gyerekek, fáznak is, éheznek is, várják az apjukat.

Erigy haza, no János, kiált az egyik vad röhejjel. Érted jött az asszony, haza

muszaj menni, mert különben borsóta térdepelsz.

Csak azért sem megyek, ordított János, nekem bizony nem parancsol az asszony! Nem akarok én neked parancsolni, válaszolt szeliden az asszony. Csak éppen kérlek, igen szépen kérlek, gyere velem haza, félnek a gyerekek ha nincs otthon az apjuk.

Az már más, ha szépen kérnek, velem lehet beszélni. Szerbusz asszony, azt a kutya-fáját ennek a huncut világnak. Igyál no! Huzz egy nagyot. Azzal már az asszony szájához nyomta a boros üveget.

Nem kell, nem ihatnék, szabódott a szegény asszony. Iszol asszony, juszt is iszol, különben nem látsz holnap reggelig. A szegény meggyötrött lélek undorodva ivott az ura borából, jól ismerte, tudta, hogy két napig nem látja, ha ellenkezik vele, pedig hát két kis poronty ritt a kenyér után. Ezt már szeretem, röhögött a részeg ember, úgy szép az asszony, ha engedelmes. Látjátok cimborák, így kell a fehérsépet dresszszirozni.

Nagy nehezen felállt az asztaltól és tántorgó léptekkel követte az asszonyt, aki egy tekintetre sem méltatva az ura társait, kilépett az ajtón a fehér, hideg-havas éjszakába.

Azután kézenfogta és vezette haza, abba a nyomoruságos kis pincelakásba. De

tározata, melyben a VIII. ker. községi képviselőválasztás ügyében az igazoló választmány véghatározata jóváhagyatik, tudomásul vétetett.

Ugyancsak tudomásul vétetett a Waiczner Gábor záróra meghosszabbítása ügyében 2058—908, sz. alispáni határozat, mellyel a járási főszolgabíró határozata helybenhagyott.

Békésvármegye alispánjának felhívására a képviselőtestület elhatározta, miszerint az aljegyzői állást betölti. Felkéri egyidejűleg a járási főszolgabíró, hogy az állás betöltése iránt intézkedni sziveskedjék.

Popják György kufurási vállalkozó kérvényének hely adatott s részére az engedély megadatott, hogy a II. és V. számú ártézi kutak furását legkésőbb f. év március 15-én kezdheti meg.

A községi előljáróság azon bejelentése, miszerint a csabai és orosházi uti iskolák butorzatai és padjai szabályszerű felülvizsgálat alapján átvették, tudomásul vétetett.

UJDONSAGOK

— **Adomány.** Néhai Kvacsala Jánosné által a szegény özvegyek részére hagyományozott összeget február 18-án osztotta szét a községi előljáróság jelenlétében Scholtz Gyula ev. lelkész, a végrendelet végrehajtója a község-háza tanácstermében.

— **Ruhaosztás.** Szép ünnepély folyt

hát ez nem ment olyan könnyen, mint a szegény asszony gondolta. Az ura minden pálinkamérés előtt nagy hajlandóságot mutatott a pihenésre, utoljára pedig a járda szélén nagy halmazban összekapart hőtömegbe feküdt bele, égre-földre esküdözve, hogy ő most odahaza fekszik az ágyában, és szörnyen megharagudott az asszonyra, aki őt ebből a jó pelyhes ágyból kirángálta. Vége lett ennek a kálvária járásnak is, nagy nehezen hazaértek, ahol két éhes gyermek összebujva, dideregve várta az anyját.

János, szólt könyörgő hangon az asszony, add ide a pénzedet, kenyeret kell venni a gyerekeknek, egy kis hust is akarok sütni.

Az ember bután bámult az asszonyra. Add ide no, ismétli az asszony, ha nálad marad, holnap estére egy krajcárunk se lesz. Nem kell ahoz holnap este, mivel hogy már most sincs egy megveszekedett fityingem sem, azzal, mint aki egy jó viccet mondott, röhögött. Teremtő istenem, tört ki az asszonyból a kétségbeesés, hova tetted ember, az egész heti bért. Elvitte a kártya meg a bor, dadogta a részeg-és tántorgó léptekkel ment az ágyához, ahol végignyulva, hortyogó álomba esett.

Az asszony nem akart hinni a füleit. Odament az urához, kikutatta minden

le február 18-án a község-házán. A községi előljáróság ekkor ruházta fel a szegény gyermekeket. Összesen 45 szegény gyermeknek jutot téli ruha.

— **Halálozás.** Jantsovits Péter árvaszéki elnök február 20-án, hosszas betegség után meghalt. A néhai árvaszéki elnök halála megszerezte nagy részvétet keltet.

— **Talált karperec.** A Belicey-uton a múlt hét hétfőjén egy női karperecet találtak, a mely a rendőrségnél van elhelyezve, hol igazolt tulajdonosa átvethet.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szarvasi kereskedelmi alkalmazottak február 15-én rendezett tánemulatságon felülfizettek: dr. Haviar Hyula 20 kor., Grim Mór, Volf Gyula, Kerényi Vilmos 10—10 k., Willand Sándor 8 k., Fischbein és Krausz, Hitelbank R. T., Keppich Béla, Klein Adolf (Szentandrási), Silberstein Fülöp, Trstyánszky Károly 5—5 k., Schreiber Lipót 3 k., Csapó Soma, Fuchsz Béla, Grosz Ignác (Békéscsaba), Kovácsik Károly, Medvegy György, Stoffel János, Szőlősi Márton, Sner András (Szentandrási), Robitsek Jenő, Ungár Jónás, Wigner Lajos, N. N. 2—2 k., Deutsch Leo, Deutsch Jenő, Grosz Vilmos, Grönvald Bernáth, Lövy Sándor, Mercz Lajos, Pollák Béla, Perényi Miksa, Perczel János, Papp István, Steiner Zoltán, Sámuel Adolf, Töröcsik Pál, Vadász Ferencz, Witális János, Wladá: N. 1—1 k.

— **Egyházi pénztárvizsgálat.** A békési ág. ev. egyházmegye pénztári ellenőrzőbizottsága február 13-án pénztárvizsgálatot tartott a Scholtz Gyula szarvasi lelkész által vezetett egyházmegyei közpénztárnál és az özvegy-árva segélyegyleti pénztárnál. Mindkét pénz-

zsebét, csak amikor egy krajcárt sem talált benne, akkor lett előtte bizonyossá a holnap kétségbeesítő nyomorúsága.

Ránézett két ártatlan gyermekére, akik nagy bámuló szemekből kicsorduló könnyeken néztek az anyjukra, várva a jó puha kenyeret, amivel éhségüket lecsillapítják és a meleg szobát, amely kicsiny testük dermedtségét felolvasztja. Az asszony pedig csak bámult maga elé szótlanul, tanácstalanul, agyában halványan kezdett derengeni egy minden szenvedést megváltó gondolat. Egyszerre testet öltött a gondolat és az örültek mosolyával látott a munkához. Bedugta a kályha csövet, ajtót, ablak-hasadékot rongyokkal, és elővette azt a kevés szenet, amivel estebédjét akarta megfőzni, egy pléh edényre tette s meggyújtotta a szoba közepén. A két kis gyermek boldogan guggolt a tűz körül. Kicsi kezüket föléje tartották s mosolyogva tapoltak, amint a hideg lassankint elszállott testökből, hogy helyet adjon a jótékony melegnek. A szoba lassan-lassan kezdett megmelegedni a füsttel, az anya magához emelte két kicsiny magzatát, akik a jótékony meleg hatása alatt ölébe hajtott fejjel aludtak, és várta a megváltó halált. Az ember pedig megfordult az ágyon, egy nagyot rugott a lábával, bizonyára azt álmodta, hogy ott iszik a leububan cimboráival, mert kurjantó hangon elkialtotta magát. Tyu haj! Sose halunk meg! Pedig akkor már a fél lábával a másvilágon volt.

tár rendben találtatott. Ugyanakkor lett hivatalosan tisztébe vezetve Dankó Soma ellenőr is.

— **A szarvasi utbiztosi állás.** Terjedelmes leirat érkezett e héten vármegyénkhez a belügyminiszteriumtól. E leirattal a miniszter jóváhagyta a törvényhatóságnak azon intézkedését, amelylyel a vármegyei utbiztosok fizetését rendezte és egyidejűleg a VII. utbiztosi állást megszüntette. Egyben azonban azonban felhívta a törvényhatóságot, tegye megfontolás tárgyává, nem volna-e helyes a szarvasi utakra nézve a jelenlegi 3—4 éve fennálló állapotot fenntartani, ahelyett, hogy miként a gyomai és orosházi utbiztosok között osszák meg.

— **Népkönyvtár Szarvason.** A vármegyei törvényhatósági bizottság jóváhagyta a szarvasi képviselőtestületnek népkönyvtár létesítése tárgyában hozott határozatát. A képviselőtestület utasította az előljáróságot, hogy a földművelésügyi miniszterhez terjessze be a segély iránti kérvényt s a jóváhagyott határozat kapcsán küldje a Délmagyarországi Közművelődési Egyesületnek Szegedre.

— **Elszámolás.** A szarvasi iparos ifjak önképző körének 1908. február hó 16-án tartott álarcos és jelmez bálján a következő áldozatkész felülfizetők voltak: dr. Mázor Elemér 5 k., Ungár Jónás 320 f., Csábrády János 3. k., Harmati János 2 k., Veiczner Gábor 2 k., Garay Frigyesné 180 f., Müller Károly 180 f., Sulyan János 140 f., Kondacs Lajos 160 f., Salacz Aladár 140 f., Polónyi Dániel, Grim Mór, dr. Szemző Gyula, Kerényi Vilmos, ifj. Bányász János, Gyurik János 80—80 f., Oszterland Lajos, Simkó Gyula, Garay Mátyás, Balázs Pál, Glózik János, dr. Takács Izso, Töröcsik Pál, Frank Dezső, Klein Mór, Bednár Istvánné, Deák Ferencz, Kostyalik Pál, Pap István, Gaál István, Szirmay L. Arpad, Lendvay József, Diszler Antal, Erős Ede, N. N., Zsigmondi Cyörgyné 40—40 fillért. Mindezen nemes lelkű felülfizetők, nemkülönben azon hölgyek és urak, kik fáradozásaikkal emelni kegyesek voltak a mulatság sikerét, ezuton fogadják az önképzőkör hálás köszönetét.

— **A Békésvármegyei Egyetemi Ifjak Köre** tervezett hangversenyét és táncmulatságát folyó hó 29-én tartja meg. Ez uton is kijelentjük az érdeklődőknek, hogy azon hírek, melyek a hangverseny elhalasztásáról keringenek városunkban, tévesek és nem illetékes forrásból eredtek. Megyénk illustis főispánja vállalta magára ezen alkalommal a fővédnöki tisztséget s ifjaink azon kellemes szerencsében is részesültek, hogy főispánunk kedves családját is vendégül láthatják ünnepélyünkön. Az előre láthatólag is nagysikerű mulatságot még élénkebbé teszi azon 30—40 egyetemi ifju lerándulása, kiket városunknak az ifjuság irányában csak

a közelmúltban tanúsított vendégszeretete ismét ide vonz. A rendezést egyedül az késleltette, hogy Tanai Frigyes, ki ígéretet tett a lejövetelre közbe jött akadályok miatt felfüggesztette egy időre végleges alhatározását, legújabb értesüléseink szerint azonban lejövetele biztosra vehető. A hangversenyen szerepelni fog továbbá a M. Kir. Zeneakadémianak több jeles tagja s így ritka élvezetben lesz része Szarvas zenekedvelő közönségének.

— **Szabad Lyceum.** A szarvasi Szabad Lyceum március hó 1-én tartja harmadik felolvasását a főgimnázium tornacsarnokában. Az előadás műsora: Petőfi hazafias és szerelmi költészete. Urániaszerű előadás. Tartja: Pataki János tanító. Az előadás 5 órakor kezdődik. Az előadás látogatása ingyenes.

— **Tanítói értekezlet és rendkívüli közgyűlés.** A szarvasi helyi tanító egyesület ma d. e. 10 órakor tartja értekezletét és rendkívüli közgyűlését.

— **Előjáróságunk figyelmébe.** Ismételtén reá kell térnünk pallóink botránnyos állapotára. Ugy látszik, hogy a pallók ügye teljesen lekerült Szarvas nagyközség tanácsának a napirendjéről. Pedig kár. Némely utcánk oly siralmas helyzetben feledez, hogy csak imitt-amott uszik egy-egy palló a sártenger mélységes örvénye felett. Istenkísértés némely utcán végig haladnia annak, akit a balvégzete oda sodor. Testi és lábbeli épségünk nevében kérjük községünk előjáróságát, vessen véget e nyomoruságos helyzetnek s szedesse fel a közönség összes pallóit — akkor legalább egyformán leszünk sárosak.

— **Egy asszony bűnlajstroma.** Jó fogást csinált a napokban az öcsödi csendőrség. Klein Miksa, odavaló gabonakereskedő, panaszt emelt, hogy egy Földi Imréné nevű öcsödi asszony 70 koronát csalt ki tőle előlegül a neki szállítandó 8 métermázsza gabona árában, de napokon keresztül sem a gabona, sem a pénz nem érkezett hozzá. A megindult vizsgálat során kiderült, hogy Földi Imrénének nem volt az előleg felvételekor egy marék eladni való buzája sem. Hamarosan jelentkezett Izsó Benjáminné, öcsödi asszony is, hogy tőle meg 150 koronát csalt ki Földiné s azzal hitegette, hogy 450 „hamisat“ kap helyette, Ily címen Kolop Sándornétól 152 koronát Sz. Kis Lajosnétól 100 koronát, özv. F. Molnár Jánosnétól 120 koronát, Ungi Sándornétól pedig 52 koronát csalt ki. Madarász Sándornénál már a formáságokat is betartotta. Apósa és férje nevére szabályszerűen kiállított váltó alapján vett fel tőle 200 koronát. Lejáratkor újabb 100 koronát kért s így a „szabályszerű“ váltó 300 koronás lett. Őt is azzal biztatta hogy lesz helyette sokkal több. A csendőrség eljárást indított Földiné ellen.

— **Ebmarás.** Szappanos György 13 éves kanászygyereket február 16-án megmarta a kutya. A kutyát megfigyelés alá vették.

A Szarvasi Leányegyesület 1908. évi március hó 1-én d. u. 3 órakor az állami polgári leányiskola tornatermében tartja meg előadó gyűlését, melynek tárgysorozata a következő: 1. Felolvas Liska János főgimn. tanár. 2. Zongorán játszik Borsodi Józsefné. 3. Szaval Kovácsik Jolánka. 4. Marcsek Vilma zongorakisérete mellett énekel Simkovics Etelka. 5. Monológot ad elő Grünvald Valéria. 6. Fuvolán játszik Placsó Emil, zongorán kíséri Micsinay Dezső ur.

— **Elnökválasztás.** A siratói magyar olvasókör, amely megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a magyarsodásnak a tanyai nép között, február 14-én tartott közgyűlésében elnökévé Ponyiczky Lajos mérnököt választotta meg. A kör választmánya élén Dankó Soma tanító üdvözölte február 18-án az új elnököt szép beszédben, mire Ponyiczky Lajos szíves szavakban mondott köszönetet és buzdította a kör vezetőit további működésre.

— **Gyilkos gyermek.** Mezőberényből telefonálja tudósítónk a következő feltevést keltő esetet. Kocsis ky Márton 13 éves gazdasági ismétlő iskolai tanulót iskolatársa, K Balog Ferenc az iskolából hazajövet az ipartestület helyisége előtt zsebkésével hábaszurta. Az eset előzménye az volt, hogy K. Balog Ferenc el akarta venni Kocziszkytől a tanítójától ajándékba kapott könyvet. Kocziszky erre vesszőjével ráütött, mire Balog hábaszurta őt zsebkésével. A szerencsétlen gyermek azonnal összerogyott, eszméletlenül vitték be a község házára, ahol az első orvosi segélyben részesült. Kocziszky állapota igen veszélyes és esetleges komplikációktól félni lehet.

— **Felekezetnélküliek kinek fizessenek adót?** A kultuszminiszter e héten rendeletet küldött a vármegyéhez, amelyben a felekezetnélküli iskola es óvoda adójára vonatkozólag intézkedik. Ez ideig ugyanis nem volt megállapítva, hogy ezek az emberek kinek fizessék a fent jelzett adókat. Most a miniszter elrendeli, hogy a felekezetnélküliek iskolai és óvodai adójukat községi iskola nem létében a felekezetből történt kilépések arányában, a községben lévő iskolákat fenntartó felekezetnek tartoznak fizetni. Nálunk ugyan még vajmi kevesen vannak felekezetnélküliek.

— **A földadó revíziójára** a vármegye őszi rendes közgyűlése által javaslatétel céljából kiküldött bizottság Ambrus Sándor alispán elnöklése alatt ülést tartott. A bizottság beható tárgyalás alá vette Köhn Dávid bizottsági tagnak a földadó revíziójára készített javaslatát és azt Morvay Mihály, Prág Lajos, Ambrus Sándor alispán és Köhn Dávid hozzászólása után változtatás nélkül egyhangulag elfogadta. Az alispán a javaslatot a hivatalos lapban egész terjedelmében közli.

— **Békésvármegye bűnstatistikája.** A csendőrküldeti parancsnokság most közölte vármegyénk alispánjával azt a kimutatást, mely a január hónapban elkövetett bűnügyek és vétségeknek számait tünteti fel. E statisztikában számbeli nagyságát tekintve, elsősorban a tolvajlás áll. Ez a csendőrök kimutatása szerint 58 esetben foglalkoztatta a nyomozó közegéket. Személyes szabadság megsértése közhivatalnok által 1, orgazdaság 9, rablás 1, vagyonrongálás 13, gyujtogatás 11, esetben fordult elő. Az ember élete elleni büntettek száma 2, a testisértések 12 és a magánlaksértések száma 2 volt.

— **Minden jó gazda,** ki szép, jó és olcsó szőlőt akar termesztetni, a szőlőoltványokat a legjobb hirnévnek örvendő Vállalati-szőlőtelepnél Billéden, Torontál megyében szerzi be, mely vállalat faj-és árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

— **Lopás.** Szász Istvánné gyulai lakos tanyájára f. hó 13-án este egy ismeretlen idegen beköszönt. Mivel az udvaron nem látott senkit, a tyukólnak vette az utját s ott hamarosan összeszedett 12 drb faj tyukot, mely a kárvallott állítása szerint mintegy 24 koronát ért. A sikerült művelet után, mint aki dolgát rendben végezte, szép csendesen s észrevétel nélkül elkövetkezett. A rendőrség keresi az élelmes ismeretlent.

— **Szerencsétlenségek.** Ifj. Bógyi István, Weisz Mór és Társa gyulai alkalmazottja február hó 6-án délelőtt, a mint egy üvegekkel megrakott kosarat cipelt a vállán, a Vármegyeház-utcában oly szerencsétlenül esett el, hogy az egyik lábát eltörte. Súlyos sérülésével a gyulai kórházba szállították. Ugyancsak e nap délutánján Bayer József gyulai napszámos ember az egyik pálinkásputikban mérgesen felöntött a garatra, amint a Kossuth-téren ténfergett fel és alá, elesett s a lába kificamodott.

— **Országos vásár.** Tegnap és ma folyik az ugynevezett Mátyás napi országos vásár. A tegnapi jószágvásáron egy a kereslet mint a vétel elég élénk volt.

— **Őrült a vonaton.** Nagy izgalmat okozott múlt pénteken reggel a Csabáról Vásárhely felé haladó vonaton egy szerencsétlen ember: Sricseries Imre főmolnár, ki feleségével és kis leányával Eszékre igyekezett egyik rokonához. Utközben a szerencsétlen ember hirtelen megőrült és hangosan kiabálni kezdett, hogy ő a király. Majd Kutvölgy táján dühöngve törtuzott mindent a kupében s az összes

ablakokat beverte. Az utasok kimene-
kültek a szakaszból s meghúzták a
vészféket. A vonat megállt s a vas-
utasok nagy üggyel-bajjal betuszkol-
ták a sok sebből vérző embert a pod-
gyázkocsiba. Így szállították be Vásár-
helyre. Az állomásról a mentők be-
vitték a kórházba.

CSARNOK

Két dal.

Emlékezés a szabadságharcra.

Irta: K. L.

Abban az időben éltem zsenge
gyermekkoromat, melyben e hazában
minden jó érzésű ember szomorú volt.
Híven emlékszem azokra a bánatos
arcokra. Lelkem előtt vannak tisztas
őregek, viruló fiatalok. Látom őket
olykor barátságos összejöveleknél,
mikor mulatnak s ennél a mulatozás-
nál sugdosnak egymásnak valamit,
azután koccintanak valakinek egészsé-
gére, aki nincs jelen, de akiről min-
denki tudja hol van s mindenki re-
méli, hogy vissza jön még egyszer s
akkor másképp lesz minden! . . .

Erre a gondolatra kitör a jó kedv,
A cigány is megéri és rázendít egy
síró és nevető nótára: „Megvirrad még
valaha — Nem lesz mindig éjszaka —
eszemadta!“ A nóta hatásán könnyek
csillognak a szemekben s megint iga-
zolva lesz a szálló ige: „Sirva vigad
a magyar!“ „Mért hogy ez már min-
dig így van?!“ A mulatozók olykor
megdöbbennek, gyanakodva néznek kö-
rül: nincs-e valahol valaki, aki rossz
szándékkal figyelő őket? Hejh, mert a
falaknak is fülei vannak. Ezt már so-
kan sokszor keserűen tapasztalták.
Sehol sem akad annyi áruló, mint ebben
a szerencsétlen országban, hol a z
emelkedik, akinek hosszabb a füle és
szolgai a lelke.

Abban az időben sok volt a haj-
léktalan bujdosó, sok volt a mankóra
támaszkodó koldus. Mindkét szerzet, a
gyászos végzetű szabadságharcból ma-
radt ránk. A bujdosók nem mertek
nyíltan mutatkozni, mert neveik fel-
voltak jegyezve a lázadók listáján s
így csak ismerőseik, jóbarátaik, vagy
ismert érzületű hazafiak körében érez-
hették magukat biztonságban. Gyakran
emlegette édes apám, hogy a falun
kívül levő szőlőjében épült présház-
ban, csaknem állondóan rejtőzött va-
laki a bujdosók közül, kiknek ő maga
hordta ki az ételt, míg valahogyan
ismét tovább folytathatta útját az il-
lető sors üldözött.

Akik koldusokká, csonkákká let-

tek, azokat békén hagyták, azok már
nem árthatnak a hatalomnak. Az ilyen
szerencsétlenek állapotából következ-
tette mindenki, hogy ez is 48-as hon-
véd. Körül vették, kérdezték, hogy
is volt az, mikor ő még ép kéz láb,
délcegen, fiatalon lelkesen ment vezé-
re után társaival együtt a tűzbe és a
pokol ellen!? S amint mesélgett a
csodás időkről, még a kipirult gyer-
mek arcokon is könnyek folytak vé-
gig, olyan megilletődéssel hallgatták a
csodás történeteket.

Szabadságharcunk ezen szeren-
csétlen áldozatairól írta a költő a
megható siralmat, melyből pár sort
idézek e helyen:

Küszöbről, küszöbre járok hol be, hol ki . .
Ne üzenjétek, hogy nincs itthon senki
Ne uszítátok az ebei, hogy letépjen
Nincs annyi kezem, hogy magamat is védjem.

...Sokat táboroztam, megis nyűttem, látszik
Verseetől Szolnokig, Isaszegtől Vácig,
Ott maradt a jobb kéz, mankót hordoz a bal
Mankóstól sem ér fel régi ép lábammal
... Szegény koldus vagyok, kérek egy falatot . .
Adjatok, adjatok, a mit lsten adott

El sem képzelhetjük, hogy akadt
volna valaki, kinek szívét az irgalom
érzete meg nem szállja, mikor a nem-
zeti ügynek egy-egy vértanuját látta
alanizsna után kopogtatni.

Ahol az ilyen szegény honvéd
rokon érzésű lelkekre talált ott elpa-
naszolta, nem a maga baját, de a sze-
gény szerencsétlen hazának a sorsát.
Így hozták forgalomba a szomorú arcú,
bánatos szívű bujdosó honvédek, testök
épségét elveszített szegény koldusok a
keservebbnél keservebb siralmakat
s ha valahol barátsággal jó tartották
őket elpanaszolták dalban a rettentő
csapást, mely e szegény hazát Vilá-
gognál érte. Ilyen meghatóan szomorú
volt a nóta, melyet magam is egy ilyen
szegény bujdosó ajkáról hallottam leg-
elsőbb. Ő könnyezett, mikor éne-
kelte és könnyeztek a kik hallgatták.
(Folyt. köv.)

Nyílt-tér.

Szerkesztői üzenetek.

Egy másik Jó-zsef. Beküldött
cikkét nem közölhetjük, mert névtelen kül-
deményeket elvből nem közlünk. Amennyi-
ben azonban szives lenné előttünk inkog-

nitóját levetni és értesíteni kiletéről, a jövő
számban szivesen helyt adunk közleményé-
nek. Megjegyezzük, hogy ha kívánja, a
diskréciót feltétlenül megtartjuk és neve tel-
jesen titokban marad.

Riporter. Pénteken küldeményt egy-
általán nem fogadunk el, de a vers egyéb-
ként is gyenge arra, hogy közölhető legyen.

— **K. L.** Köszönjük a küldötteket, a meg-
jegyzés kiadott a nyomdának mihez tartás
és megszüvetés végett. — **X.** Díjtalanul
közleményeket csupán közérdekű, avagy jö-
tékony célu előadásokról teszünk közlé,
ellenben az ily közleményeket, melyek ma-
gánérdeket vannak hivatva előmozdítani,
csupán hirdetési díj ellenében a kiadóhiva-
tal fogad el.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Béla.**

Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**

Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Figyelem!

Tisztelt háziasszony!

Becses figyelmébe ajánlom, hogy 8
év óta fennálló házikenyér- és liszt-
üzletemben megkezdtem a

rozskenyér

sütést. Megrendelést **este 8 óráig**
minden nap elfogadok s kívánatra
házhoz szállítom. Tisztelettel

2-3

SCHEINER BERNÁT.

A

MARSAL-féle

üzlethelyiség haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet dr. Glasner Adolf csöd-
tömeggondnokkal.

A NAP és A HIR

a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghivebb, legtúlesebb szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapjai
Tessék mutatósámat kérni!

Magyarország legkitünőbb 3 lapja.
A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJAI:

A NAP

A NAP ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR

A NAP ujságvállalat reggeli lapja.

A Hir előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— — —	K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A ki a „Fidibuszra“
legalább egy félévre
előfizet, ingyen kapja
az 1908. évre szóló di-
szes „FIDIBUSZ-
NAPTÁRT“-t. 2

Kiadó lakás.

Özv. Bakay Sándornénál

Gróf Csáky Albin utca I. ker. 58. sz.

külön bejárattal

butorozottszo

kiadó.

1—3

FIGYELEM.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy helyben, Csapó Sománé féle házban (Deak Ferencz utca és gróf Csáky Albin utca sarok.)

Uri szabó üzletet nyitottam,

Az uri szabóság körébe vágó munkák a legujabb szabás szerint, legelegánsabb kivitelben készülnek. Különös figyelembe ajánlom dus választéku szövetraktáramat, melyben hazai gyártmányu gyapju-szöveteket és angol különlegességeket állandóan raktáron tartok. Midőn még arra kérem a t. közönséget, hogy finom izlésemről és szolid kiszolgálásomról becses rendelményével mielőbb személyesen meggyőződni sziveskedjék. Kivánatra mintagyűteményemmel házhoz jövök.

A nagybecsült közönség szives pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

SCHLÜSZLER IZIDOR

3—10

férfiszabó.

Szőlőoltványok

szokvány minőségben 22 csemege, 28 borfajta, háromféle fajtisza alanyon I. oszt. 180 kor. 1000 dibonként. II. oszt. kis szépséghibával 90 kor. 1000 darabonként.

Készlet 419000 oltvány-
250000 vadgyökeres, Portalis, Solonis, Rup, Monticola, Aramon, Rup, Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket
„Vállalati szőlőtelep“
BILLÉD, 3-6 Torontál megye.

T. cz.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek b. tudomására hozni, hogy a *Hitelbank épületben a postával szemben* egy csinos

= étkezdet =

rendeztem be.

A nap bármely szakában friss hideg és meleg ételek jutányosan kaphatók.

Abonenseket reggeli, ebéd és vacsorára elfogadok. Házon kívüli előfizetőket is pontosan figyelmesen és olcsón szolgállok ki.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri Szarvason, 1908. február hó.

Opauszki Sománé.

Ösztöndíj-pályázat.

Szarvasi Takarékpénztár igazgatósága ezennel pályázatot hirdet a

SALACZ FERENCZ IGAZGATÓ

nevét viselő 2000 koronás alapítvány 1906. 1907. évi kamataira.

Ezen 200 koronát tevő ösztöndíjra oly szarvasi illetőségű szegénysorsu és jó magaviseletű ifjak vagy leányok pályázhatnak, kik tanulmányaikat valamely felsőbb kereskedelmi iskolában folytatják.

A 200 korona ösztöndíj folyó 1908 évi március hó 27-én fog kiadatni, a pályázat eredménytelensége esetében pedig a jövő évi kamatokhoz csatoltatni.

A kellőleg felszerelt pályázati kérvények legkésőbb f. é. március hó 21-én délelőtt 10 óráig nyújtandó be az intézet titkárnál. Később érkező kérvények figyelembe nem vehetők.

Szarvas, 1908. február 3.

A Szarvasi Takarékpénztár

3-3

Igazgatósága.

ÓH JAJ!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés és rekedtség
és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár:
„Nádor“ gyógyszertár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Kapható Szarvason:
Papp Ernő
Burger Frigyes
Bugyis Andor gyógyszertárakban
Trstyánszky Károly és neje.

17-26

Magyarállítás Szt. Louis 1904 legfőbb különtes, Grand Prix

Globusz

femfiszítő kivonat

minden más tisztítószer felülmul

HALA

készítet engem, hogy minden tüssz és torokbaj, am szorodóval szivesen és díjtalanul köszöljem, mily módon szabadult most már tanító fián egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.

K. Baumgartl, Gastwirt
in Hendeck bei Korbud.

Jön a tavasz, kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a **Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.**

K a p h a t ó

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason.

... KÖNYVNYOMDA ...
.. KÖNYVKÖTÉSzet ..

... KÖNYVNYOMDA ..
.. KÖNYVKÖTÉSzet ..

!! FIGYELEM !!

Van szerencsém a t. vevőkö-
zönség szives tudomására
hozni, hogy 27 év óta fennálló

KÖNYVNYOMDÁMAT

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSEMET

a modern kor igényeinek
teljesen megfelelően berendezett

KÖNYVKÖTÉSZEZETTEL,

— nagyobbítottam. —

Ugy könyvnyomdában,
könyvkötészetemben, va-
lamint könyv- és papir-
kereskedésemben a gyors
és pontos kiszolgálásról b.
megrendelőimet és vevőimet
— előre is biztosíthatom. —

— Kiváló tisztelettel —

SÁMUEL ADOLF.

KÖNYV- ÉS PAPIR-
.. KERESKEDÉS ..

KÖNYV- ES PAPIR-
.. KERESKEDÉS ..